

Týždeň s Dagom Danišom: Sme v pasci. Sulík sa odmietol ospravedlniť

- CZ24 News | 4. prosince 2020



1. Posedkávanie v blate

Predseda vlády to v stredu vystihol: sme v pasci, nemáme testy na hromadné testovanie a ak by sa zaviedol predvianočný lockdown, „ľudia by nás zabili“.

Slová premiéra, žiaľ, potvrdzujú aj epidemické dáta. Denné prírastky nákazy sú stále vysoké (aj keď nie neúnosné), nemocnice sú zaťažené, počet obetí stúpa... Slovensko – na rozdiel od Česka, ktoré potlačilo nákazu a otvára školy a reštaurácie – uviazlo. Ak ostaneme aj ďalej bezradne stáť a nič nepodnikneme, situácia sa začne zhoršovať.

Riešením a východiskom by mohlo byť to, o čom sa tu diskutuje už celé mesiace: kombinácia hromadného testovania v zamorených regiónoch a tvrdších regionálnych lockdownov.

Na masívne testovanie v ohniskách máme ešte stále dostatok rýchlotestov – a ďalšie prídu o dva týždne. Podporu by mohlo mať aj dočasné sprísnenie opatrení v rizikových okresoch. Najmä v tých, z ktorých prúdia do miestnych nemocníc noví covid-pacienti. Iste, ciele, lokálne obmedzenia asi neprinesú prelomové výsledky. No môžu prispieť k tomu, aby sa epidémia udržala pod kontrolou.

Problém je v tom, že vláda sa stále nerozhýbala k novým plánom. A tie staré (celoštátne testovanie) až tak veľkolepo nezaberajú. Výsledkom je stagnácia.

K Matovičovým komentárom o pasci treba dodať, že si za tento bezprizorný stav môže do veľkej miery sám. Bol to predseda on, kto koncom októbra rozohral vabank. V rozpore s odporúčaniami expertov a lekárov vrhol maximum zdrojov a síl do celoštátneho testovacieho experimentu. Výsledky

neboli ani zďaleka také zlomové, ako očakával. Napriek tomu sa nepodniklo nič iné, len zmätočné prípravy na ďalšie kolo plošného testovania.

Sulík a Krajčí medzitým pripravili návrhy regionálnych opatrení. No nič z toho nebolo. Pretože premiér ostal zacyklený vo vidine „atómovej zbrane na vírus“.

Matovič dva mesiace vášnivo presviedčal seba aj verejnosť, že riešením nie sú ani regionálne lockdowny, ani plošný lockdown, ale celoštátne Ag testovanie.

Nakoniec nedržíme v rukách nijakú z týchto troch zbraní. Prvú sme poslali do Mongolska. S treťou to nevychádza. A druhá – plošný lockdown – Matoviča desí. Lebo by tým potvrdil krach svojich sľubov. Navyše krátko pred Vianocami, keď mnohé európske krajiny pristupujú k postupnému uvoľňovaniu obmedzení...

Zvolanie premiéra „sme v pasci“ je naozaj presné. V pasci svojich projekcií uviazol predseda vlády. A spolu s ním celé Slovensko.

2. Minister školstva Matovič

Obeťami nerozhodnosti vlády a bezcieľneho prešľapovania už nie sú len desiatky tisíc ľudí, ktorí prišli o prácu v reštauráciách, v službách, v kultúre, vo fitnesscentrách... Ďalšími obeťami sú žiaci základných a stredných škôl, ktorí stratili takmer celý kalendárny rok, resp. z veľkej časti dva školské roky. Ďalšie predlžovanie ich prázdnin je už neúnosné.

Platí to dokonca aj v prípade, že by epidémia začala rásť. Aj vtedy bude nutné prehodnotiť opatrenia tak, aby sa žiaci mohli vrátiť do škôl a do kolektívu. Vzdelanie by mala byť priorita. Nie bremeno, ktorého sa počas krízy a kvôli strachu zbavíme na prvom mieste.

Je choré, aby sme mali herne a kasína otvorené takmer nonstop (ešte aj v ohniskách) – a aby boli školy odstavené bez akýchkoľvek termínov. Čo sme to za spoločnosť? Čo za hodnoty to vyznávame?

Minister školstva, podporovaný stranami SaS, Za ľudí a prezidentkou, navrhol otvoriť školy aspoň v bezpečnejších okresoch – s programom testovania. Neprešlo to ani cez krízový štáb, ani cez Matoviča. Vraj to v tejto situácii nie je možné a treba čakať na rok 2021. Minister dostal úlohu pripraviť nový plán.

Deň nato prišlo prekvapenie. Premiér po zasadaní vlády oznámil: „Rozhodol som sa vziať to do vlastných rúk.“ Vraj sa už nemôže pozeráť na neschopnosť ministra školstva. Premiér pripravuje pilotné otvorenie niekoľkých škôl, s ktorými komunikuje. Z tisícov škôl sa zrejme pred Vianocami otvorí len zopár, možno 10 – pre pár stoviek žiakov. Ostatní, teda drvivá väčšina, budú musieť čakať.

Matovič tým poprel úlohu z krízového štábu pre ministra školstva, obišiel ho a zjavne tým prekročil svoje právomoci. Starostovia a úrady o jeho plánoch nič nevedeli.

Ako má vyzeráť Matovičov výberový „pilotný program“, sa dozvedeli učitelia jednej z trnavských škôl (Základná škola s materskou školou, Nám. Slovenského učeného tovarišstva). Vedenie školy učiteľom aj žiakom nanucuje testovanie. Učitelia, ktorí odmietnu, budú mať problémy a zrejme nebudú môcť učiť. Rodičia žiakov, ktorí odmietnu, nebudú mať deti v škole. Žiaci budú rozdelení na dve kasty: tých v škole a tých doma. Pravidlá (pravdepodobne protiprávne) sa všetci dozvedajú za pochodu, bez prípravy a bez širšej komunikácie.

Zúfalí učitelia avizujú, že súbeh prezenčnej výučby a online výučby nezvládnu. Vo vedení školy sú konflikty a strach pedagógov. Medzi rodičmi sú hádky a znechutenie... Viacerí z nich sa obávajú, že

budúci rok sa od nich bude podobne nátlakovo vyžadovať vakcinácia (ktorú podporuje len štvrtina Slovákov).

Jednoducho, ani len „pilotné školy“, ktoré sa podriadia direktívam s testovaním, sa neotvoria pre všetkých žiakov. Otvoria sa skôr pre príchod konfliktov, rozdeľovania učiteľov, rozdeľovania detí – a pre príchod dusnej atmosféry a zla. Tak ako je to pri každej manipulácii a zle pripravenom, silovom riešení citlivých otázok.

Za skratovým konaním predsedu vlády sú zrejme dve veci.

Prvou je verejné ospravedlnenie, ktoré Matovič očakával od Sulíka. Lenže Sulík nereagoval, lebo mu nebolo jasné, za čo sa má premiérovi ospravedlňovať. Zo strany predsedu vlády nasledovalo ponižovanie ministra školstva (SaS) a jeho hra na pána škôl.

Druhou sú volebné preferencie. Matovič stratil od volieb takmer polovicu voličov. Naopak, Sulík rastie a od OĽaNO ho delí 1,9 percenta.

Asi uznáte, že už je jasnejšie, za čo by sa mal Sulík ospravedlniť.

3. Útok na ústavu

Dianie v detskom kútiku lídrov trochu zatienilo jednu mimoriadne vážnu a nebezpečnú vec: návrh vlády na odstavenie ústavy a Ústavného súdu od politických rozhodnutí, ktoré sa schvália väčšinou 90 hlasov.

V balíku ústavných zmien z dielne ministerky spravodlivosti (Za ľudí) a následne vlády sa totiž objavil princíp, podľa ktorého Ústavný súd nemôže posudzovať súlad ústavných zákonov s ústavou.

V praxi by to znamenalo, že politické rozhodnutia poslancov môžu byť v rozpore s právom či ústavnými slobodami ľudí – a nebude sa s tým dať nič robiť. Ústavný súd bude mimo hry. Celkom stačí, aby sa takéto politické rozhodnutie prijalo ako „ústavný zákon“ (na čo treba 90 hlasov poslancov). Sudcovia neskrývajú, že tieto vážne zmeny, pri ktorých celkom chýbala odborná a verejná diskusia, ich poburujú.

Slovom, parlamentná politika bude stáť nad právom. Paškovo „vyhraj volby a môžeš všetko“ sa tým naplní do hrozivej dôslednosti.

Špeciálne nebezpečné to môže byť práve teraz počas pandemickej krízy, keď sú naše práva a slobody obmedzované v záujme verejného zdravia. Už viackrát sme upozorňovali, že nám hrozí nástup pandemického absolutizmu. Teda režimu, v ktorom o našej práci, podnikaní, o našej slobode a dokonca aj o našom tele budú direktívne a bez primeranej kontroly rozhodovať „autority“.

Ešte nebezpečnejšie to môže byť neskôr, po ďalších krízach a zmenách vlády. A po nástupe novej, radikálnejšej zostavy s prípadnou ústavnou väčšinou...

To, že vláda tu potichu demontuje naše práva, slobody a najnovšie aj ich poslednú poistku – Ústavný súd – je nehoráznosť.

A nehoráznosť je aj to, že to robia tí, ktorí sa tu ešte včera hrali na osvietených strážcov „liberálnej demokracie“.

Keby sme chceli byť ironickí, napísali by sme, že po takomto rozkladaní princípov právneho štátu by nám mohla EÚ zastaviť miliardovú pomoc zo záchranných fondov. No nenapíšeme to. Únii sú

ukradnuté „princípy právneho štátu“. Únia posudzuje hlavne to, či je členský štát poslušný alebo neposlušný. Za neposlušných považuje hlavne Maďarsko a Poľsko s ich národne a konzervatívne založenými vládami.

Naopak, Slovensko, reprezentované Korčekom, Naďom, Čaputovou a Matovičom, v poslušnosti a ohybnosti vyniká.

Predpokladáme, že v tomto nám Únia pomáhať nebude. A svoje práva a slobody si budeme musieť ustrážiť sami.

4. Kladivo na zločin

Nepatrí sa pri každej téme vešať hlavu a šíriť skepsu. Nie je to zdravé. Prehľad zakončíme dvoma dobrými správami.

Prvou je dohoda poslancov na novom generálnom prokurátorovi. Kyvadlo podpory bolo najskôr pri sudcovi Klimentovi, potom na opačnej strane, medzi Šantom a Hrivnákom. A nakoniec sa po dohode Matovič – Kollár zastavilo v strede, kde mal pomerne široké šance prokurátor Žilinka. Bol prijateľný pre viaceré strany, dokonca aj pre opozičné. Žilinka mal povesť poctivého prokurátora a slušného človeka. Môžeme predpokladať, že svoje sľuby o očiste prokuratúry sa pokúsi naplniť.

Sklamaním bol postoj strany Za ľudí. Jej poslanci hlasovali za najhoršieho z kandidátov – za kontroverzného aktivistu Honza.

Druhou dobrou správou bola policajná razia v sídle Penty a zadržanie Jaroslava Haščáka. Šéf Penty je najsilnejšou postavou, ktorá skončila v rukách vyšetrovateľov.

Haščák je známy ako hlavná postava kauzy Gorila, ktorá v decembri 2011 odhalila rozsiahlu korupciu v réžii Penty za druhej Dzurindovej vlády. Stíhaný je za „odkúpenie“ nahrávok a dokumentov z operácie Gorila od funkcionára SIS Arpáša.

Zoznam podozrení, pri ktorých Haščákovi hrozí stíhanie, je však oveľa dlhší. V roku 2011 mal Haščák spolu s Kočnerom kupovať poslancov, ktorých potrebovali na udržanie Trnku vo funkcii generálneho prokurátora. Na tejto afére takmer padla Radičovej vláda. Neskôr mal Haščák spolupracovať s Kočnerom na ďalších projektoch.

Pochybné boli aj aktivity Penty pri boji o Mecom (o kauzu sa zaujímal aj Ján Kuciak).

Popritom sa mal šéf Penty deväť rokov opierať o skorumpovaného špeciálneho prokurátora Kováčika, ktorý blokoval vyšetrovanie kauzy Gorila – rovnako ako desiatky iných káuz.

Haščákov advokát namieta, že stíhanie jeho klienta je podozrivé, pretože prípad s údajným kupovaním Gorila-nahrávky je starý, vyšetrovatelia ho majú na stole päť rokov. Iste, to sedí. Treba však dodať, že ani päť rokov vyšetrovania nestačilo, kým bol v tejto veci dozorujúcim prokurátorom Kováčik. Člen organizovanej skupiny, ktorého mal Haščák nazývať „Arabelin čarovný prsteň“...

Arabelin prsteň prišiel o svoje čaro, keď ho NAKA odvieďla na políciu. A následne do väzby. Krátko nato si prišla NAKA po Arpáša. A potom aj po Haščáka.

Sled udalostí bol celkom prirodzený a logický. Ako z čítanky kriminalistiky.

Aby sme reťaz príčin a následkov uzavreli, treba spomenúť aj to najdôležitejšie: pád skorumpovanej Ficovej vlády po vražde Jána a Martiny (2018), pád Smeru po voľbách (2020) a stíhanie

skorumpovaných šéfov polície a sudcov. Viacerí z nich potom ukázali prstom na Kováčika, ktorý mal byť členom zločineckej skupiny spolu s bôdörovcami.

Odstránenie zločincov z vedenia štátu, polície, prokuratúry a súdov má dva vysoko pozitívne následky. Prvým je rekonštrukcia štátnej moci. Druhým je výstraha pre gaunerov, z ktorej by sa ešte pred pár rokmi smiali: že po zločine prichádza trest.

Autor: Dag Daniš

Zdroj: <https://www.postoj.sk/>